

Δευτέρα 01 Νοεμβρίου 2019

Εκπαιδευτικό Σεμινάριο LIFE Natura Themis «Ο Ρόλος των Φορέων Διαχείρισης και το Περιβαλλοντικό Έγκλημα»

Η Κρητική Ομάδα Σκύλων Ανίχνευσης
Δηλητηριασμένων Δολωμάτων
στη μάχη ενάντια στις φόλες.

40 μήνες μετά....

“Καινοτόμες Δράσεις Ενάντια στα Δηλητηριασμένα Δολώματα – Πρόγραμμα After-LIFE”

Πόπη Μπαξεβάνη, Υπεύθυνη Δράσεων Ενημέρωσης & Ευαισθητοποίησης, Εξωτερικός Συνεργάτης ΜΦΙΚ

Η Κρητική Ομάδα Σκύλων Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων στη μάχη ενάντια στις φόλες

40 μήνες μετά....

Πόπη Μπαξεβάνη,
Υπεύθυνη Δράσεων Ενημέρωσης & Ευαισθητοποίησης,
Εξωτερικός Συνεργάτης ΠΚ-ΜΦΙΚ

“Καινοτόμες Δράσεις Ενάντια στα Δηλητηριασμένα Δολώματα – Πρόγραμμα After-LIFE”

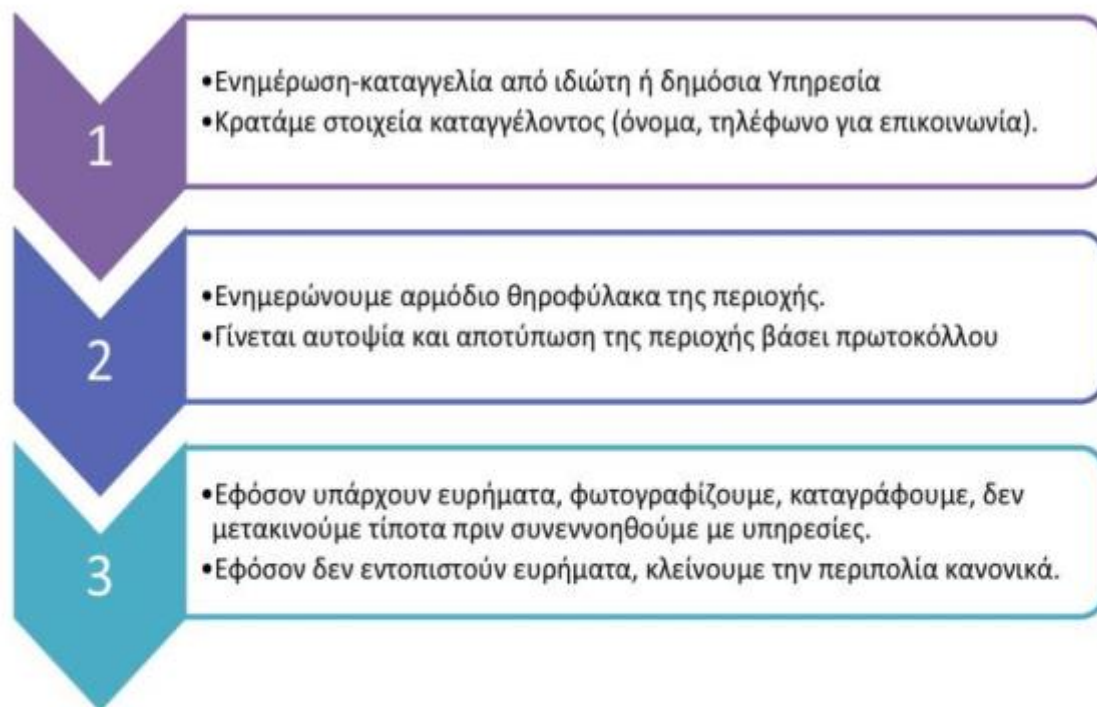

Η Κρητική Ομάδα Σκύλων Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων, ξεκίνησε τη δράση της τον Αύγουστο του 2016.

Χρηματοδοτήθηκε από το Ίδρυμα Α.Γ. Λεβέντη, στο πλαίσιο πρότασης που κατέθεσε το Πανεπιστήμιο Κρήτης-Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης το 2015, με τίτλο: «Καινοτόμες Δράσεις Ενάντια στα Δηλητηριασμένα Δολώματα-Πρόγραμμα After-LIFE»

Η ορθή διαδικασία

**ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΜΕ
ΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ, ανάλογα την
περίσταση και την ανταπόκριση των υπηρεσιών:**

1

- Φωτογραφίζουμε, καταγράφουμε και ενημερώνουμε τα πρωτόκολλα εύρεσης (όπως δείγμα).
- Ενημερώνουμε τις αρμόδιες υπηρεσίες της περιοχής: Δασική, Κτηνιατρική, Αστυνομία.
- Αν έρθει οποιαδήποτε εκ των τριών, αναλαμβάνουν αυτοί τα περαιτέρω και γίνεται μόνο η κατάθεση στην ανακριτική αρχή.

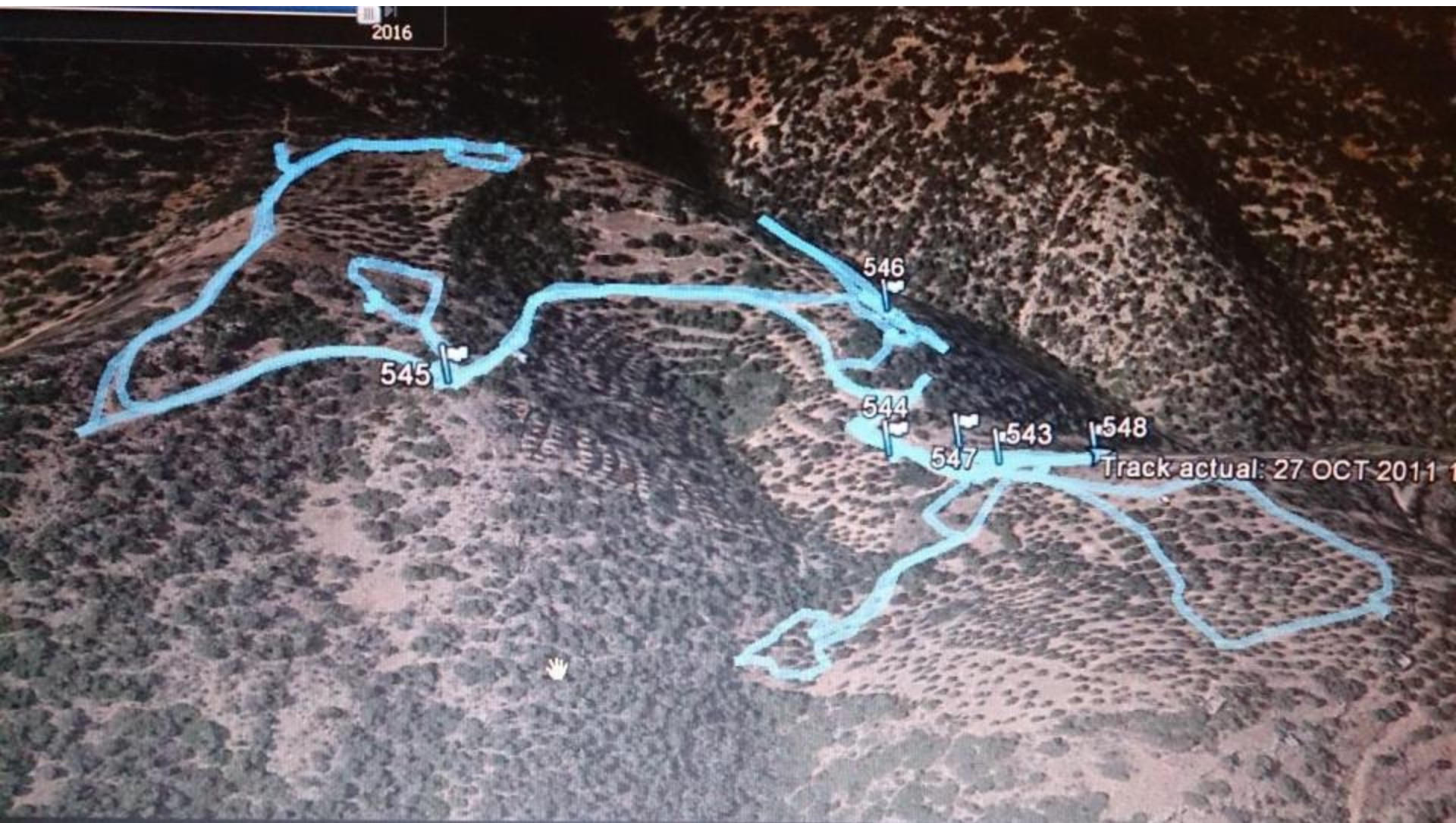
2

- Σε περίπτωση μη ανταπόκρισης της αρμόδιας υπηρεσίας, απομακρύνουμε τα δολώματα βάσει πρωτοκόλλου ως πειστήρια.
- Παίρνουμε δείγματα από τα νεκρά ζώα ως πειστήρια.
- Θάβουμε τα νεκρά ζώα, ή φροντίζουμε να μην εκτεθούν άλλα ζώα στη δηλητηρίαση, με όποιον πρόσφορο τρόπο κρίνουμε.
- Ο θηροφύλακας αρμόδιος της περιοχής, παραλαμβάνει δείγματα, φωτογραφικό υλικό και τα παραδίδει στο πλησιέστερο αστυνομικό τμήμα ή στο πλησιέστερο δασαρχείο.

3

- Καταθέτει μήνυση, παίρνει αριθμό πρωτοκόλλου, ζητάει τα δείγματα με μεσεγγύηση.
- Προσοχή, τα δείγματα πρέπει να μπουν σε κατάψυξη και να παραγγελθεί άμεσα τοξικολογική εξέταση. Η παραγγελία είναι αρμοδιότητα και ευθύνη της εκάστοτε ανακριτικής αρχής. Εάν δεν πραγματοποιηθεί τοξικολογική, θεωρούνται άχρηστα. Υπηρεσία που δεν προωθήσει δείγματα για τοξικολογικά, θεωρείται υπαίτια καταστροφής πειστηρίων.
- Ζητάει αντίγραφο μήνυσης με αριθμό πρωτοκόλλου και το προωθεί στην ΑΚΟΚΔ.
- Τα έντυπα όλα του εκάστοτε περιστατικού, προωθούνται στην ΑΚΟΚΔ, η οποία τηρεί αρχείο.

2016

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ μέχρι σήμερα:

- Οι αρμόδιες υπηρεσίες δεν στήριζαν όσο έπρεπε την ΚΟΣ
- Σχεδόν σε καμία περιπολία δεν συνόδευσαν το κλιμάκιο
- Η συνεργασία μαζί τους δεν ήταν πάντα εύκολη
- Δεν έχουμε καμία ενημέρωση για την εξέλιξη των καταγγελιών.
- Αν και ζητείται να μας κοινοποιούνται τουλάχιστον οι αριθμοί πρωτοκόλλου των μηνύσεων, μέχρι στιγμής έχουμε πάρει ελάχιστες με παρέμβαση της ΑΚΟΚΔ στην Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Κρήτης.
- Ελάχιστες τοξικολογικές σε δδ έχουν γίνει.
- Όσα στάλθηκαν από ΠΚ-ΜΦΙΚ μέσω Κτηνιατρικής Υπηρεσίας έτυχαν εξέτασης.
- Τα δείγματα από τα Δασονομεία/Δνσεις Δασών δεν ξέρουμε που βρίσκονται.
- Τα δείγματα από τα Αστυνομικά Τμήμα αρχικά στέλνονταν στην Παθολογοανατομική του ΠΑΓΝΗ. Άγνωστα τα αποτελέσματα.

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ μέχρι σήμερα:

- Τα δείγματα των νεκρών ζώων που έχουν ληφθεί είναι μηδενικά, λόγω της απουσίας κτηνιάτρων από τις περιπολίες και της κακής κατάστασης των πτωμάτων
- Τα δεδομένα που συλλέγονται από τους χειριστές δεν είναι επαρκή λόγω φόρτου εργασίας την ώρα της περιπολίας και δεν αποτυπώνουν ικανοποιητικά τη δουλειά που γίνεται
- Οι πολίτες που κάνουν τις αναφορές, τις περισσότερες φορές δεν αναλαμβάνουν την ευθύνη που τους αναλογεί. Ούτε καν μήνυση κατ' αγνώστων ακόμα κι αν το νεκρό ζώο είναι δικό τους! Το κάνουν οι θηροφύλακες αντ' αυτών!
- Οι συλλήψεις είναι ελάχιστες και μόνο μετά από συντονισμένες επιχειρήσεις ΚΟΣ/ΑΚΟΚΔ/Αστυνομίας τον τελευταίο χρόνο
- και πολλά μικρότερα που γνωρίζουν καλύτερα ο Σπύρος και ο Γιάννης.

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ μέχρι σήμερα:

- Όλες οι περιπολίες αυτή τη στιγμή γίνονται από τον χειριστή ομοσπονδιακό θηροφύλακα και τον σκύλο, με συνοδεία είτε άλλου ομοσπονδιακού είτε θηροφύλακα τοπικού κυνηγετικού συλλόγου.
- Ο χειριστής με τον σκύλο ερευνούν την περιοχή, εντοπίζουν και μαζεύουν τα δδ, ο συνοδός θηροφύλακας μεταφέρει τα αποδεικτικά και κάνει τη μήνυση.
- Νεκρά ζώα δεν μαζεύονται πλέον, μετά και την άρνηση κρατικών κτηνιάτρων να κάνουν νεκροψίες. Τις περισσότερες φορές θάβονται επιτόπου με ότι αυτό σημαίνει.

- Η επιτυχής αντιμετώπιση του προβλήματος των δ.δ. πέραν από τα όποια χρηματοδοτούμενα έργα, τη δράση της Α'ΚΟΚΔ, του ΠΚ-ΜΦΙΚ, της ΚΟΣ και όλων των φορέων και ΜΚΟ που ασχολούνται μέχρι στιγμής, **εξαρτάται απόλυτα από το τι θα αποφασίσουν να πράξουν οι αρμόδιες υπηρεσίες.**
- **Διεύθυνση Δασών, Κτηνιατρική και Δήμοι μέχρι στιγμής, δεν έχουν σταθεί στο ύψος των περιστάσεων.**
 - Κάτι φαίνεται να αλλάζει στη δράση της Αστυνομίας, λόγω και της πίεσης των φιλοζωικών σωματείων για εφαρμογή του νόμου περί ευζωίας

- Σύμφωνα με πρόσφατη απόφαση του ΥΠΕΝ (168599/1495, ΦΕΚ 3793/3.9.2018), θα έπρεπε ήδη να έχει συγκληθεί επιτροπή που θα εκπονήσει το Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων».
- Μέχρι σήμερα, η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης δεν έχει καλέσει σε σύσκεψη τους φορείς.
- Αντίθετα, η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Δωδεκανήσων, ξεκίνησε πρόσφατα τη διαδικασία, με ορίζοντα εκπόνησης του Σχεδίου Δράσης μάλλον το νέο έτος 2020.
- Ευελπιστούμε ότι θα αλλάξουν τα πράγματα το αμέσως επόμενο διάστημα, μετά και την εγκύκλιο της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Κρήτης.

Το πρόβλημα στη χώρα

Το φαινόμενο καταγράφεται πιο συστηματικά από το 2000. Το 2012 δημιουργείται η Ομάδα Εργασίας Ενάντια στα Δηλητήρια, η οποία αποτελείται από στελέχη περιβαλλοντικών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και του ΠΚ-ΜΦΙΚ, στο πλαίσιο προγραμμάτων που υλοποιούν για την αντιμετώπιση του φαινομένου:

Από το 2012 έως σήμερα η Ομάδα Εργασίας Ενάντια στα Δηλητηρία:

- Τηρεί βάση δεδομένων με όλα τα περιστατικά δηλητηριάσεων που καταγράφονται στην επικράτεια της χώρας
- Εκδίδει τακτικά αναφορά για την κατάσταση της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων
- Παρουσιάζει τα αποτελέσματα της καταγραφής σε εθνικά και διεθνή συνέδρια, fora, ημερίδες, στρογγυλά τραπέζια αλλά και στην Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Προστασίας Περιβάλλοντος της Βουλής των Ελλήνων (2017)
- Οργανώνει ή συμμετέχει σε συναντήσεις με τις αρμόδιες για το θέμα υπηρεσίες: Υπουργείο Περιβάλλοντος, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ΕΛΓΑ, Συνήγορο του Πολίτη κ.ά.
- Συνεργάστηκε με τη Δ/ση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής, Δ/ση Υγείας Ζώνης του ΥΠΑΑΤ για την έκδοση των εγκυκλίων: «Διαχείριση Ευρεθέντων δηλητηριασμένων δολωμάτων με γεωργικά φάρμακα» και «Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων» (κείμενο που παράχθηκε στο πλαίσιο του LIFE+ «Καινοτόμες Δράσεις για την Αντιμετώπιση της Παράνομης Χρήσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων σε Μεσογειακές Πιλοτικές Περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (LIFE09 NAT/ES/000533).
- Παρεμβαίνει πολιτικά, καταθέτοντας προτάσεις όπως το προσχέδιο για την «Εθνική Στρατηγική για την καταπολέμηση της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων στην Ελλάδα» και την έκθεση για την «Πρωώθηση θεσμικών αλλαγών για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων» (Δεκέμβριος 2016)

Βάση Δεδομένων:

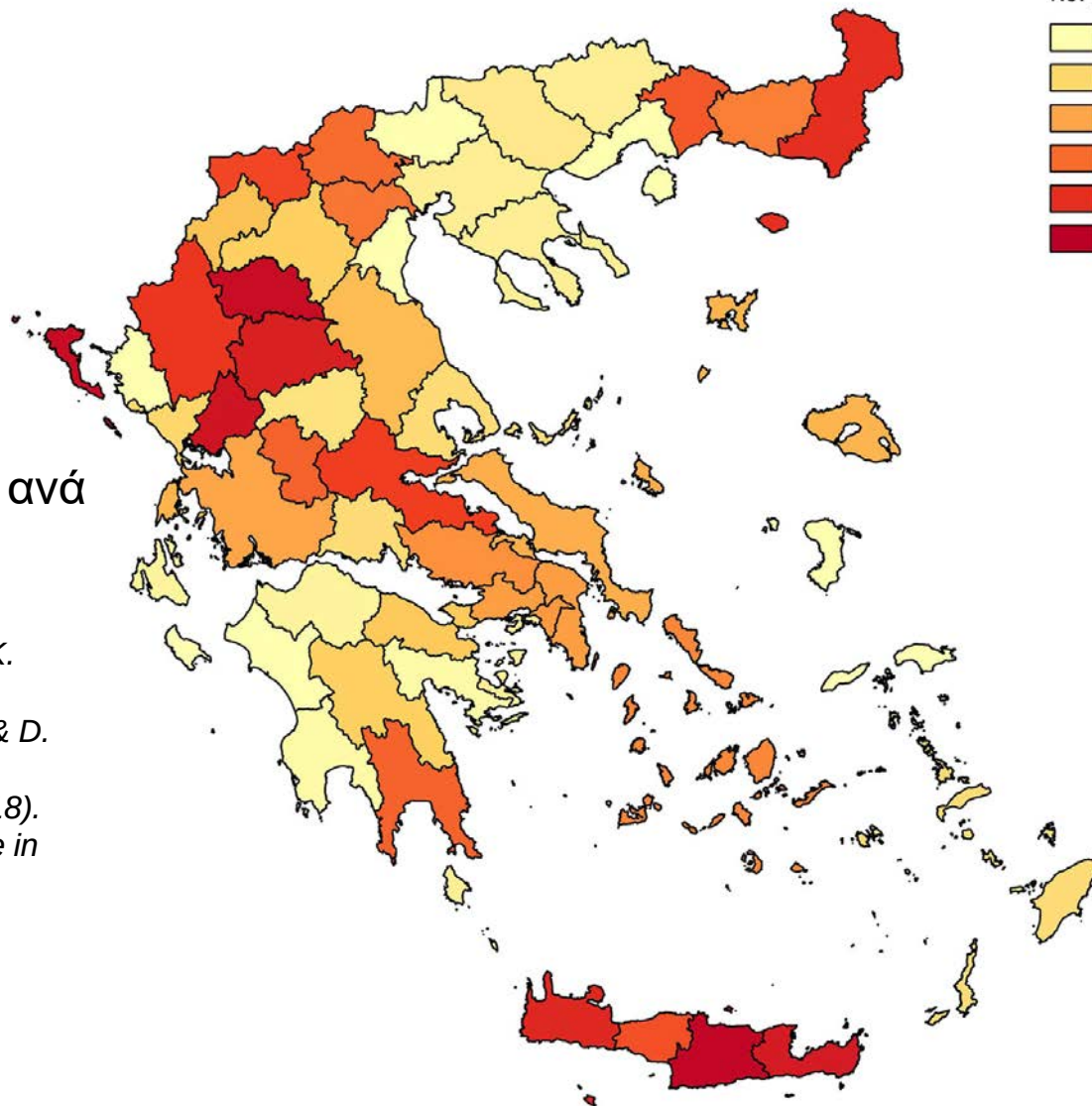
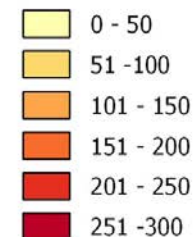
- Η βάση δεδομένων τηρείται από την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία με τη συνεργασία των υπόλοιπων μελών της Ομάδας Εργασίας.
- Σύντομα θα ενοποιηθεί με αντίστοιχη βάση δεδομένων που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του έργου LIFE «Η επιστροφή του Ασπροπάρη» (LIFE10 NAT/BG/000152, 2011-2016).
- Η νέα βάση θα είναι ανοιχτή διαδικτυακά για on line καταχωρήσεις.

Σ' αυτήν καταγράφονται:

- ✓ Περιστατικά στα οποία θύματα είναι κυρίως είδη της άγριας πανίδας ή σε περιοχές με υψηλό δείκτη επικινδυνότητας για απώλειες ειδών της άγριας πανίδας
- ✓ Περιστατικά που εγγράφονται στο μητρώο των Κέντρων Περίθαλψης και τους Σταθμούς Α' Βοηθειών της χώρας
- ✓ Περιστατικά εισαγωγής στο μητρώο Α' Βοηθειών του Πανεπιστημίου Κρήτης-Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης
- ✓ Περιστατικά στα οποία επιλήφθηκαν οι 5 Ομάδες Σκύλων Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων που επιχειρούν στη χώρα (Δαδιά, Πρέσπες, Μετέωρα από 1 και Κρήτη 2)
- ✓ Περιστατικά που γνωστοποιούνται στις συνεργαζόμενες ΜΚΟ από πολίτες
- ✓ Περιστατικά από συνεργαζόμενες υπηρεσίες/φορείς (Δασαρχεία, Θηροφυλακή, Κυνηγετικούς Συλλόγους, Φορείς Διαχείρισης

Μετά από 16 χρόνια το πρόβλημα στη χώρα παραμένει το ίδιο

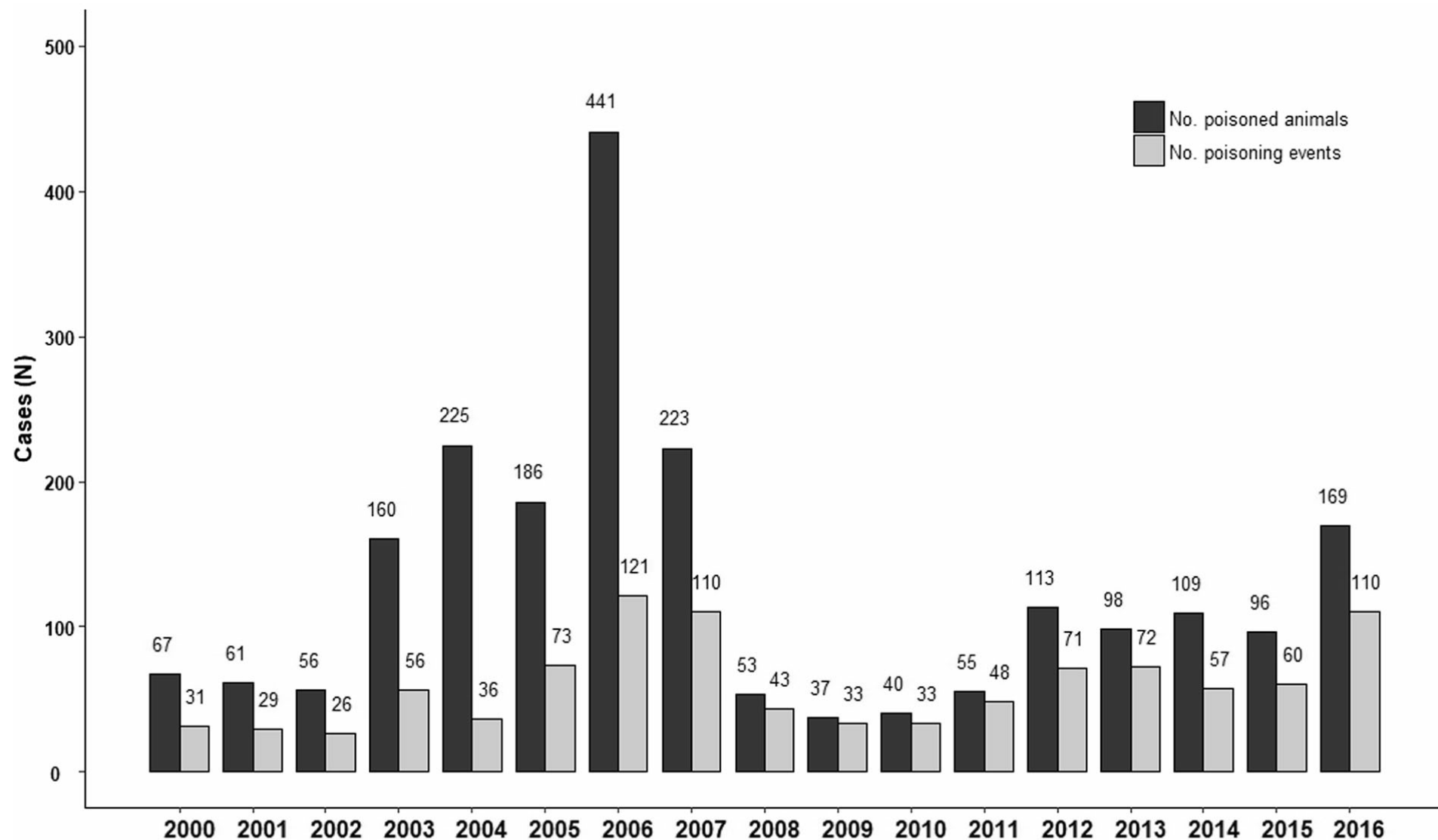
No. poisoned animals

Περιστατικά δηλητηριάσεων ανά Περιφερειακή Ενότητα

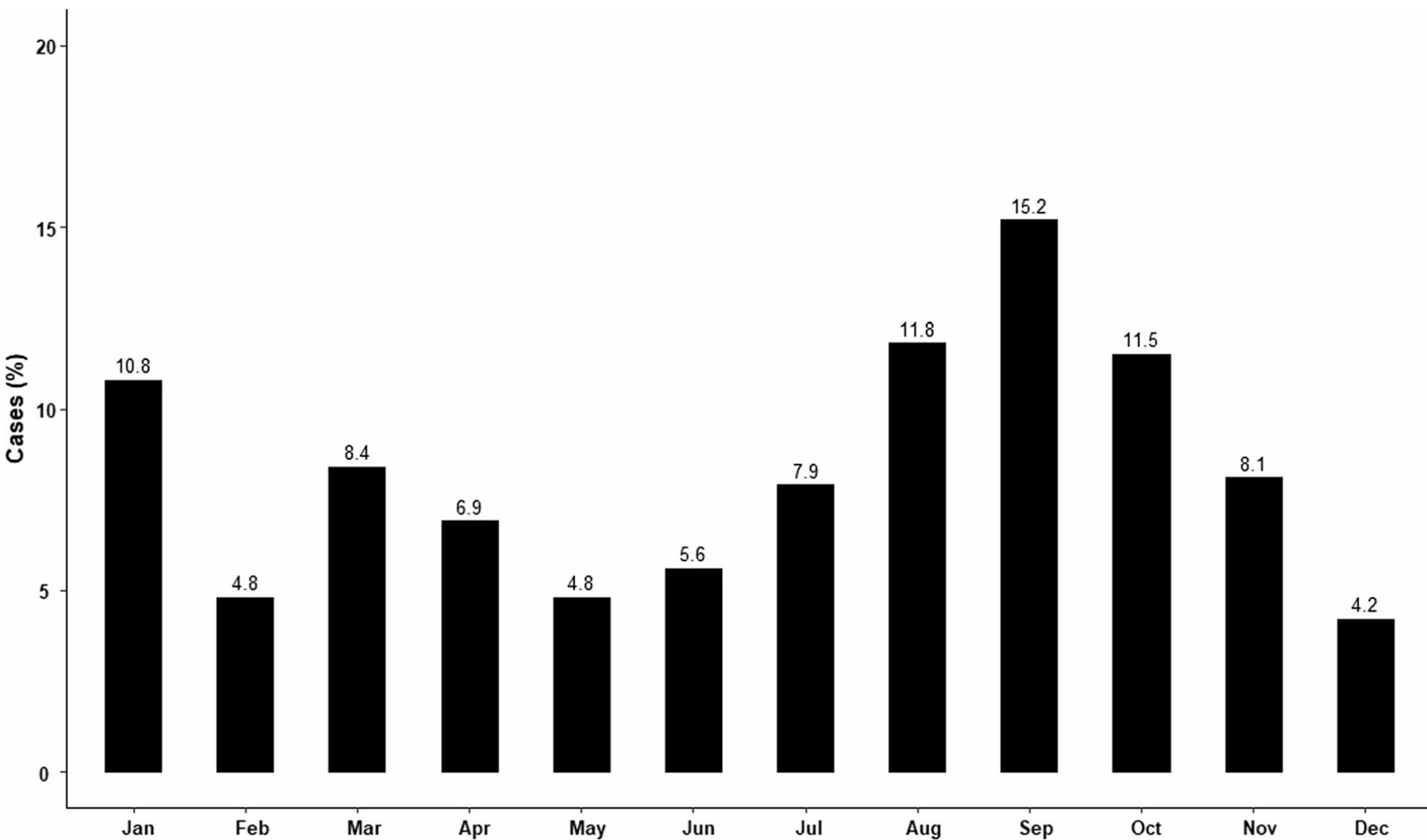
[K. Ntemiri & V. Saravia & C. Angelidis & K. Baxevas & M. Probonas & E. Kret & Y. Mertzanis & Y. Iliopoulos & L. Georgiadis & D. Skartsis & D. Zavylis & A. Manolopoulos & P. Michalopoulou & S. M. Xirouchakis (2018). Animal mortality and illegal poison bait use in Greece,

Ενδεικτικά

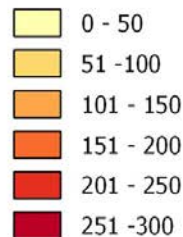
Annual variation in the number of poisoning events (n = 1009) and poisoned animals (n = 2189) from validated cases in Greece during 2000–2016

Ενδεικτικά

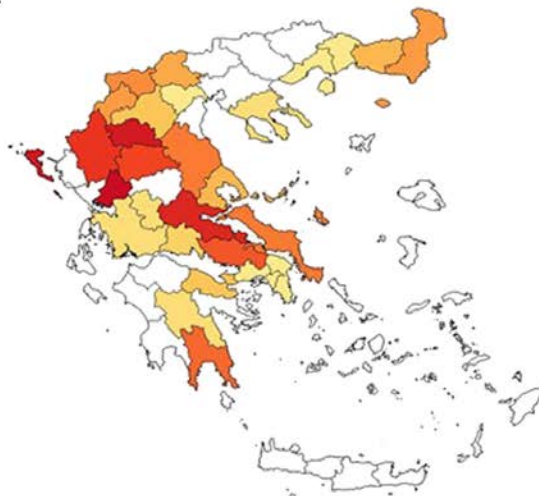
Seasonal variation in the number of poisoning events (n = 712) in Greece (2000–2016)

No. poisoned animals

Distribution of
mammalian predators:
a. large carnivores, b.
small carnivores, c.
domestic canids, and
d. domestic felids,
found
poisoned in the
different prefectures of
Greece (2000–2016)

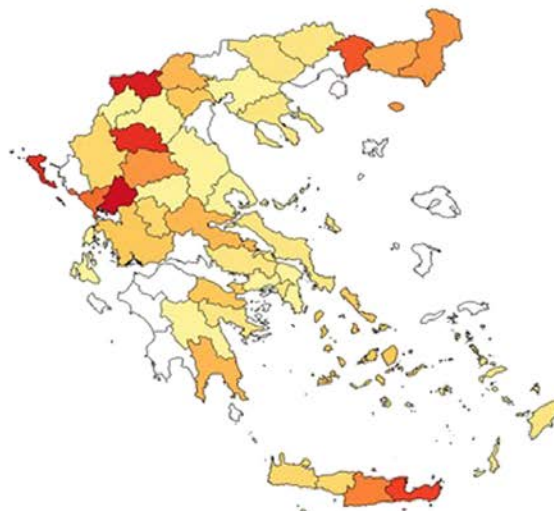
a

b

c

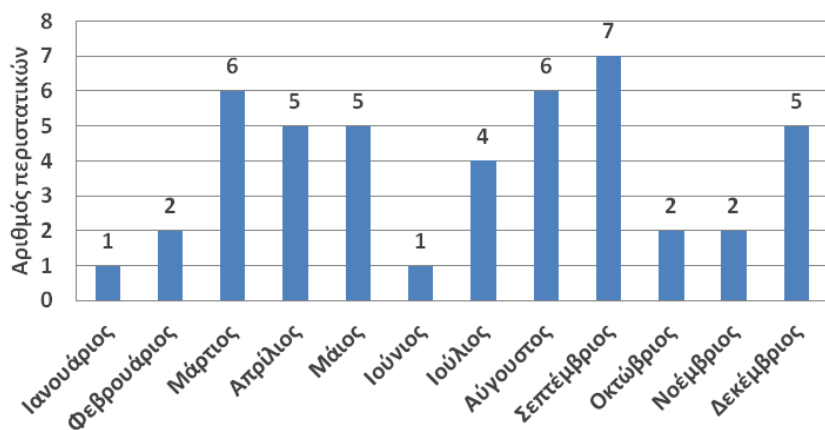

d

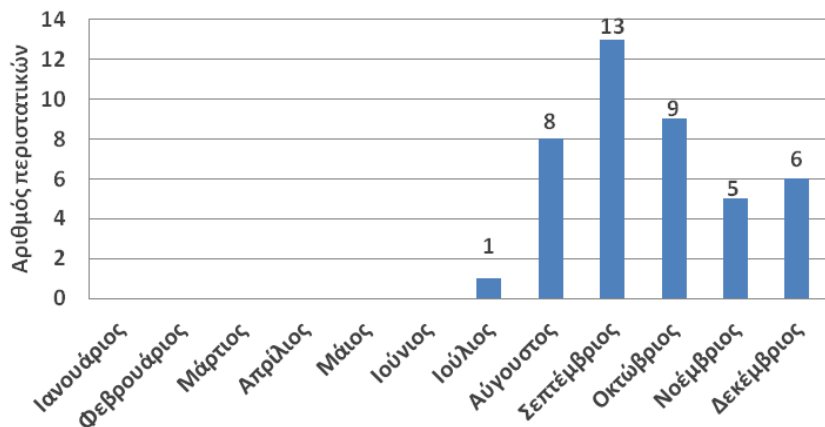
Διαμόρφωση της εικόνας του φαινομένου, μετά την ενεργοποίηση της ΚΟΣ

Εποχική διακύμανση (εκτός ΚΟΣ)

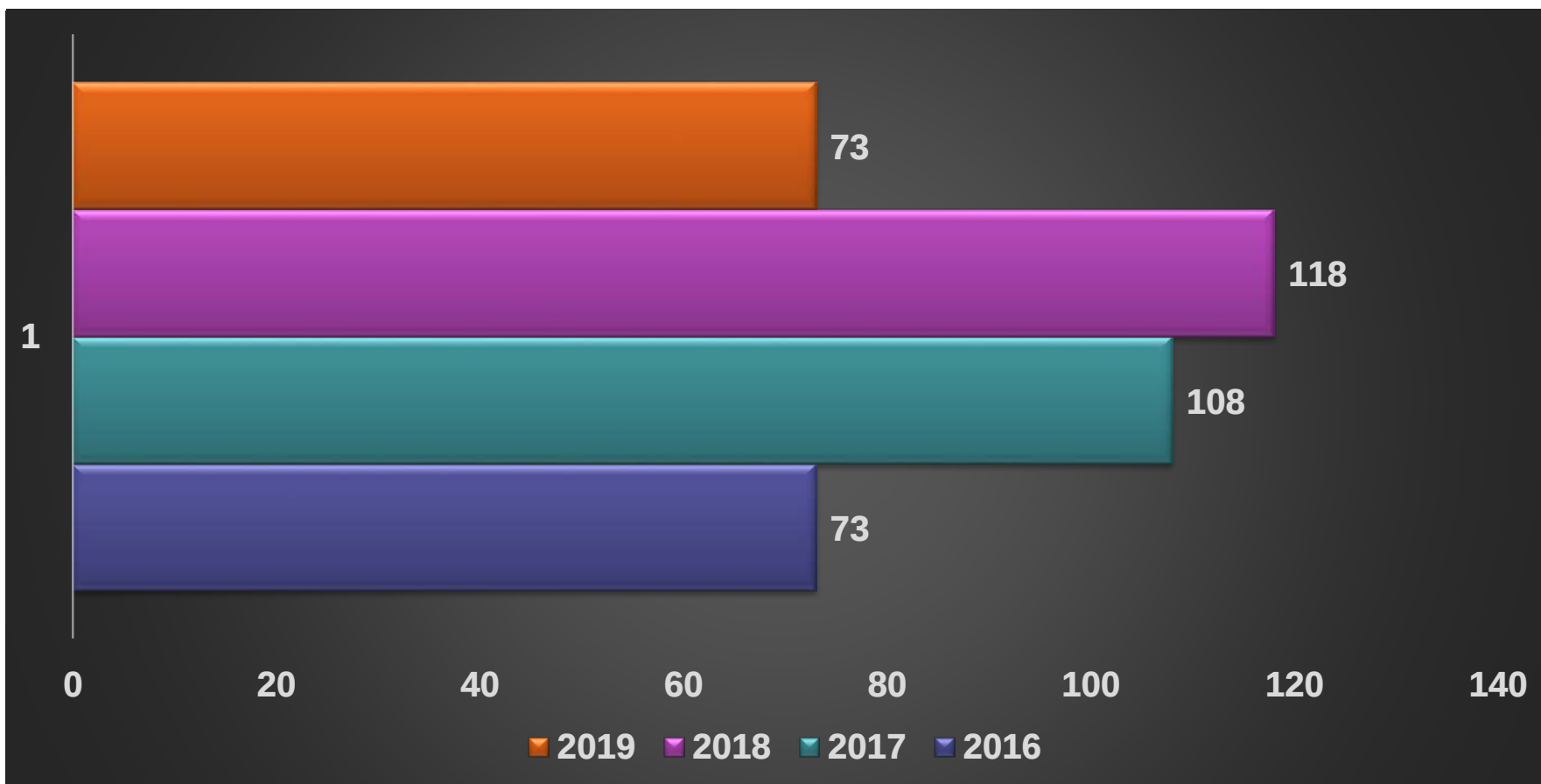
Αριθμός περιστατικών
δηλητηρίασης ανά μήνα για το
2016,
χωρίς τα περιστατικά της ΚΟΣ.

Εποχική διακύμανση/ΚΟΣ

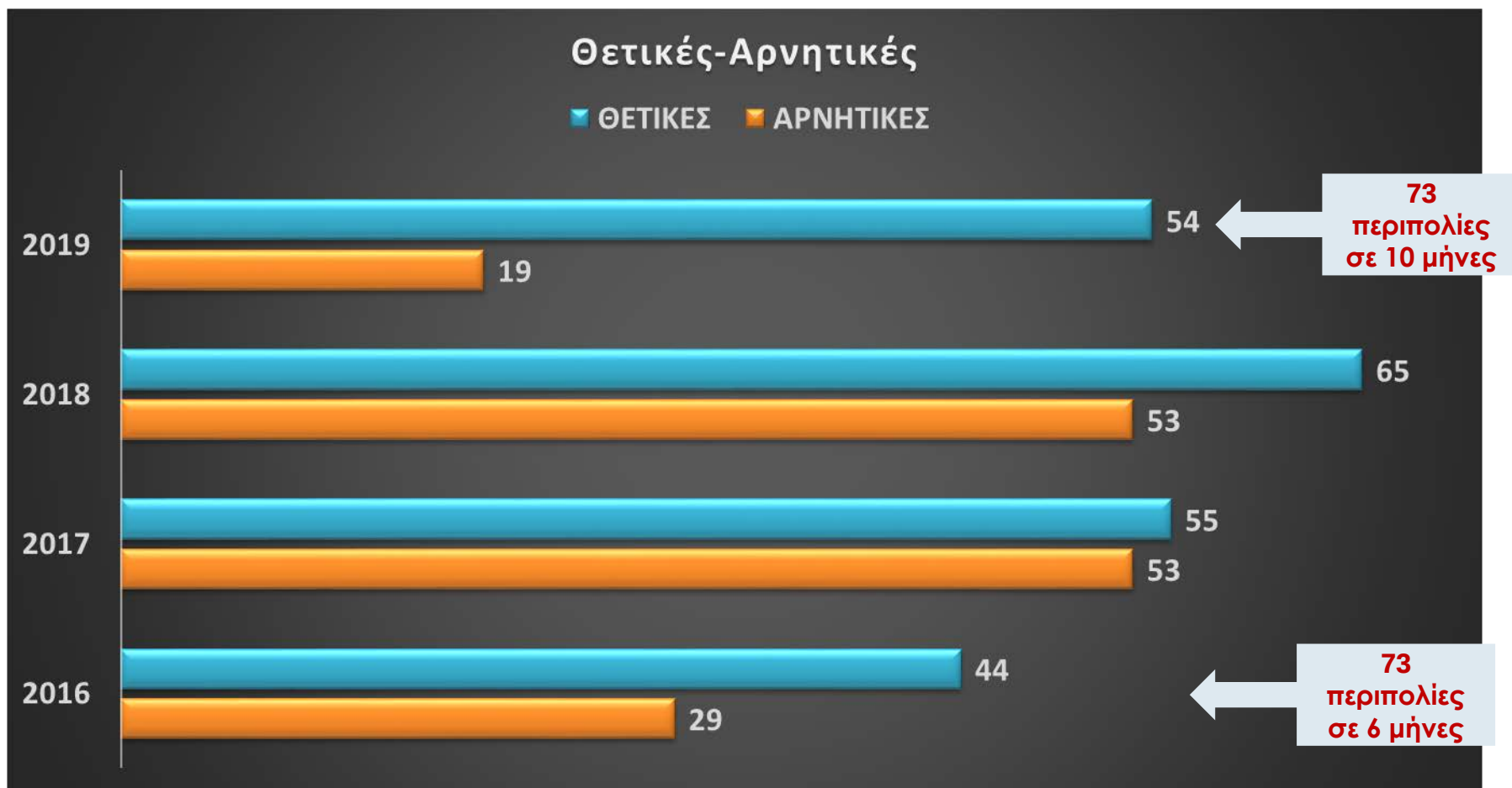
Αριθμός περιστατικών
δηλητηρίασης της ΚΟΣ από
Ιούλιο μέχρι Δεκέμβριο του
2016.

Περίοδος αναφοράς ΚΟΣ: Ιούλιος 2016-Οκτώβριος 2019 (40 μήνες μετά)
Πραγματοποιήθηκαν **372** περιπολίες, μέσος όρος 9,3 ανά μήνα

Περίοδος αναφοράς ΚΟΣ: Ιούλιος 2016-Οκτώβριος 2019 (40 μήνες)

Από τις **372** περιπολίες οι **219** θετικές, οι **153** αρνητικές
58,9% με ευρήματα

Περίοδος αναφοράς ΚΟΣ: Ιούλιος 2016-Οκτώβριος 2019 (40 μήνες)
Μέσο όρο **3/4 Ηράκλειο-Λασιίθι** και **1/4 Ρέθυμνο-Χανιά**

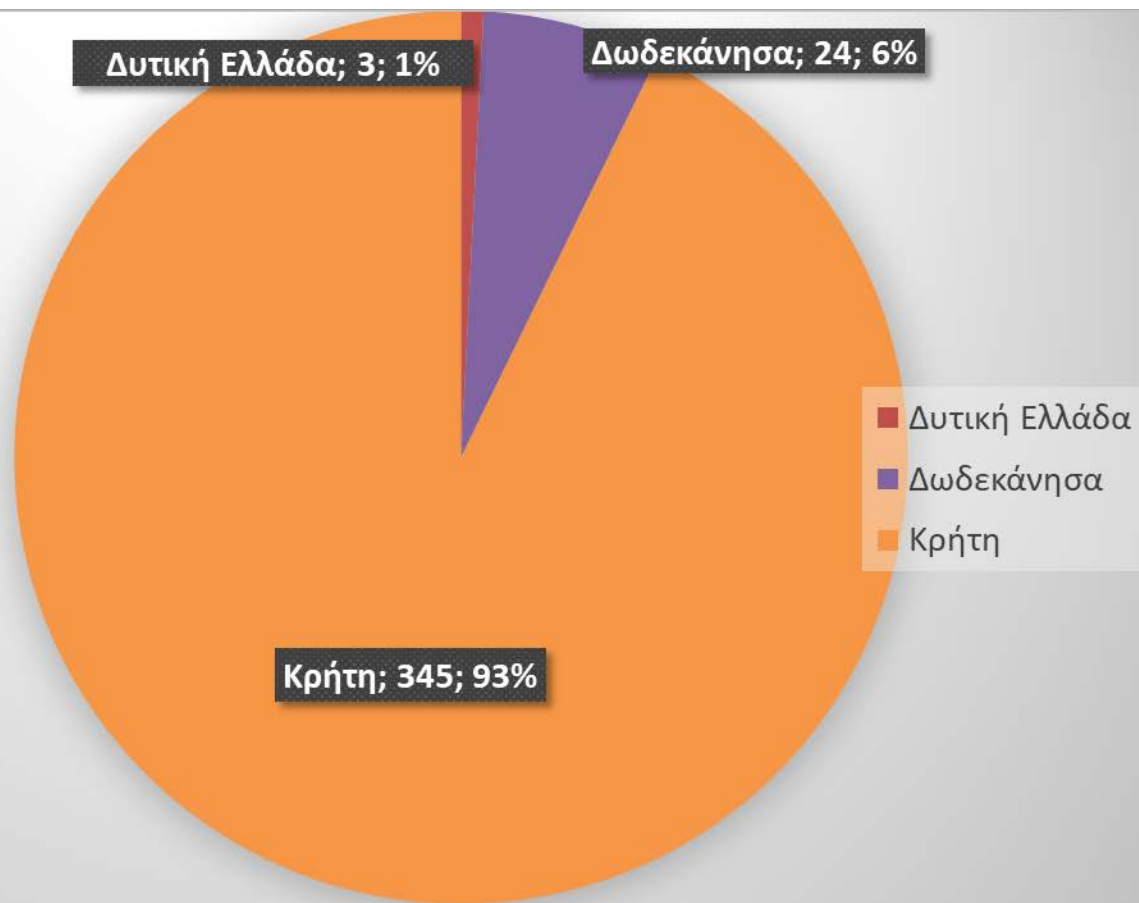

Μουσείο
Φυσικής
Ιστορίας
Κρήτης

Χώρος δράσης: **345** περιπολίες Κρήτη, **3** Δυτική Ελλάδα (Μεσολόγγι), **24**
Δωδεκάνησα (Ρόδος)

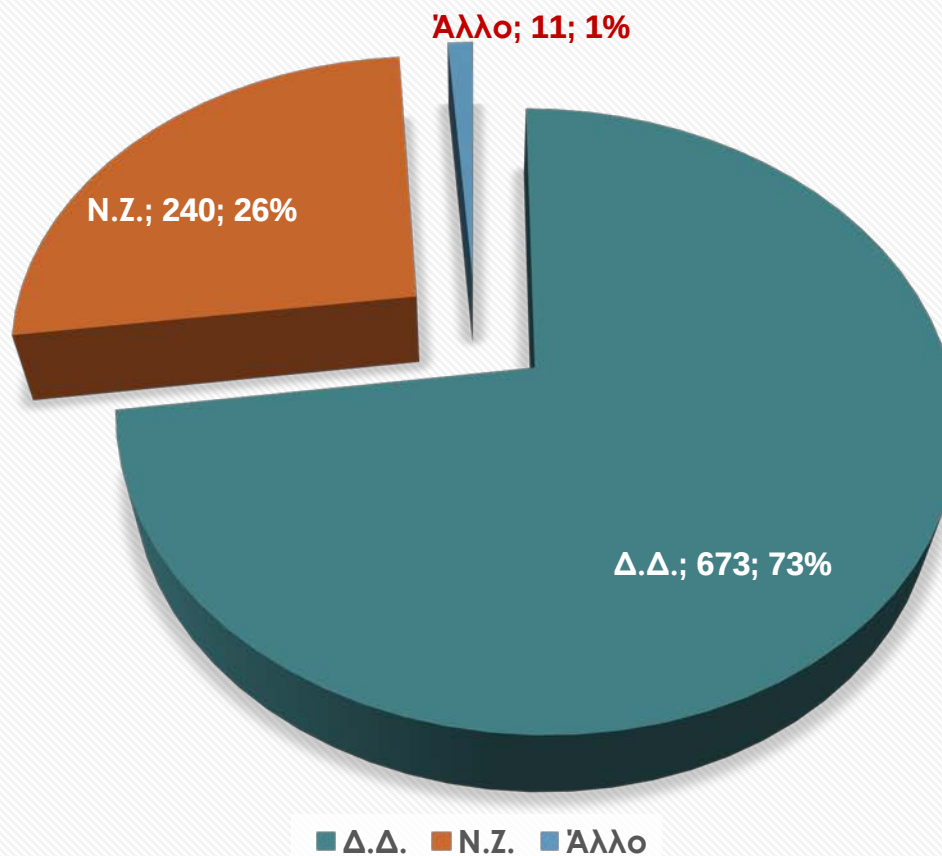

Στις **219** θετικές περιπολίες:

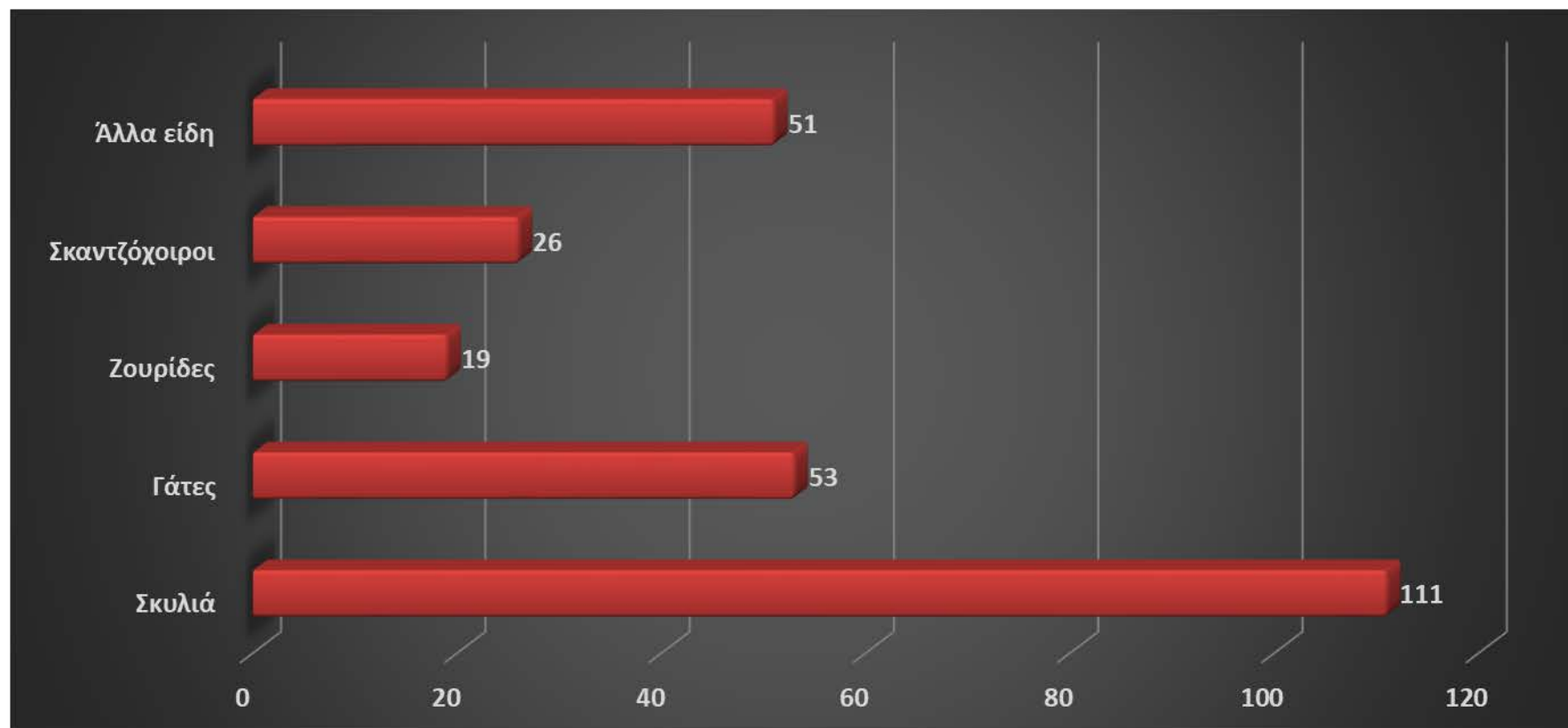

Αριθμός και είδος ευρημάτων συγκεντρωτικά

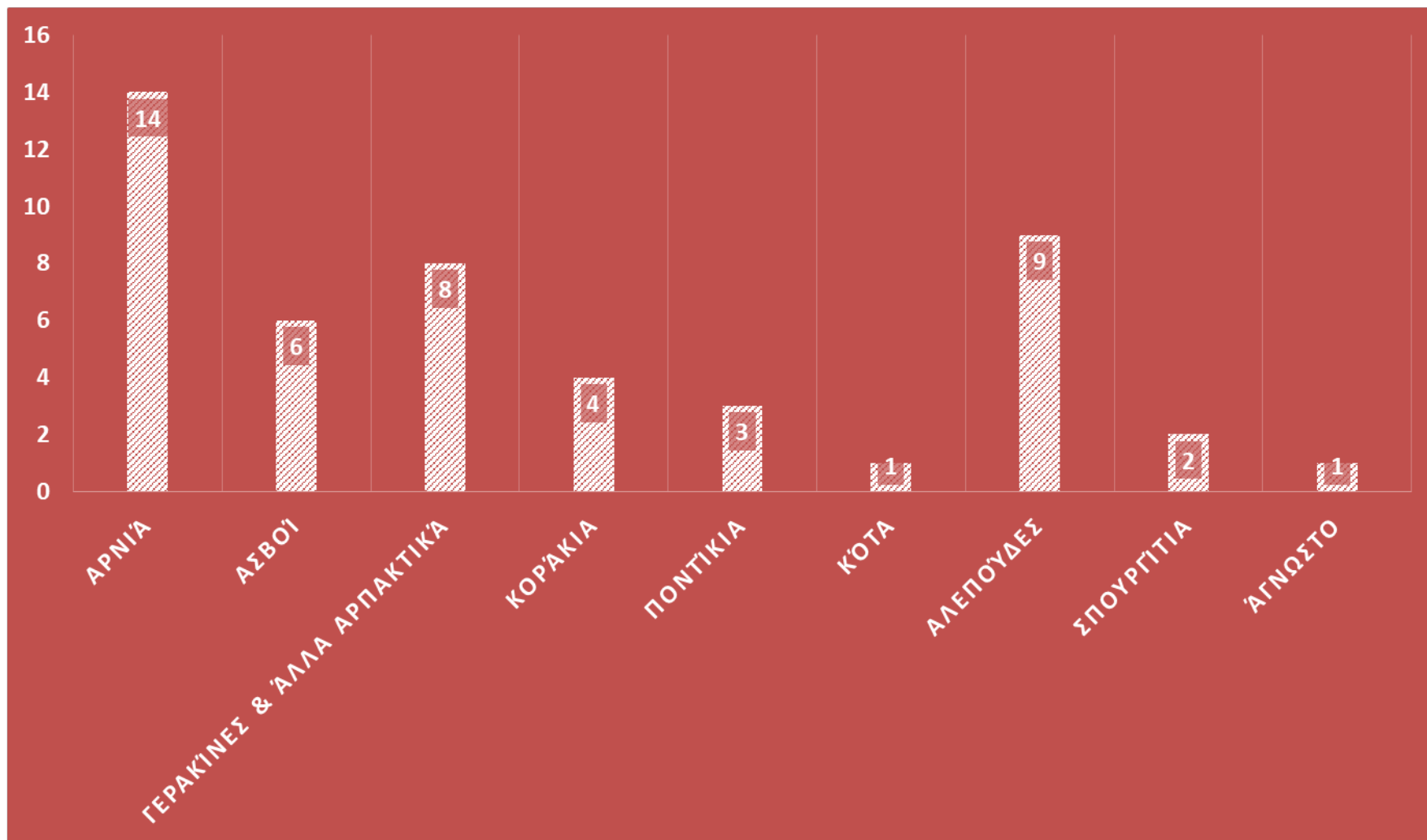

Αριθμός και είδος νεκρών ζώων

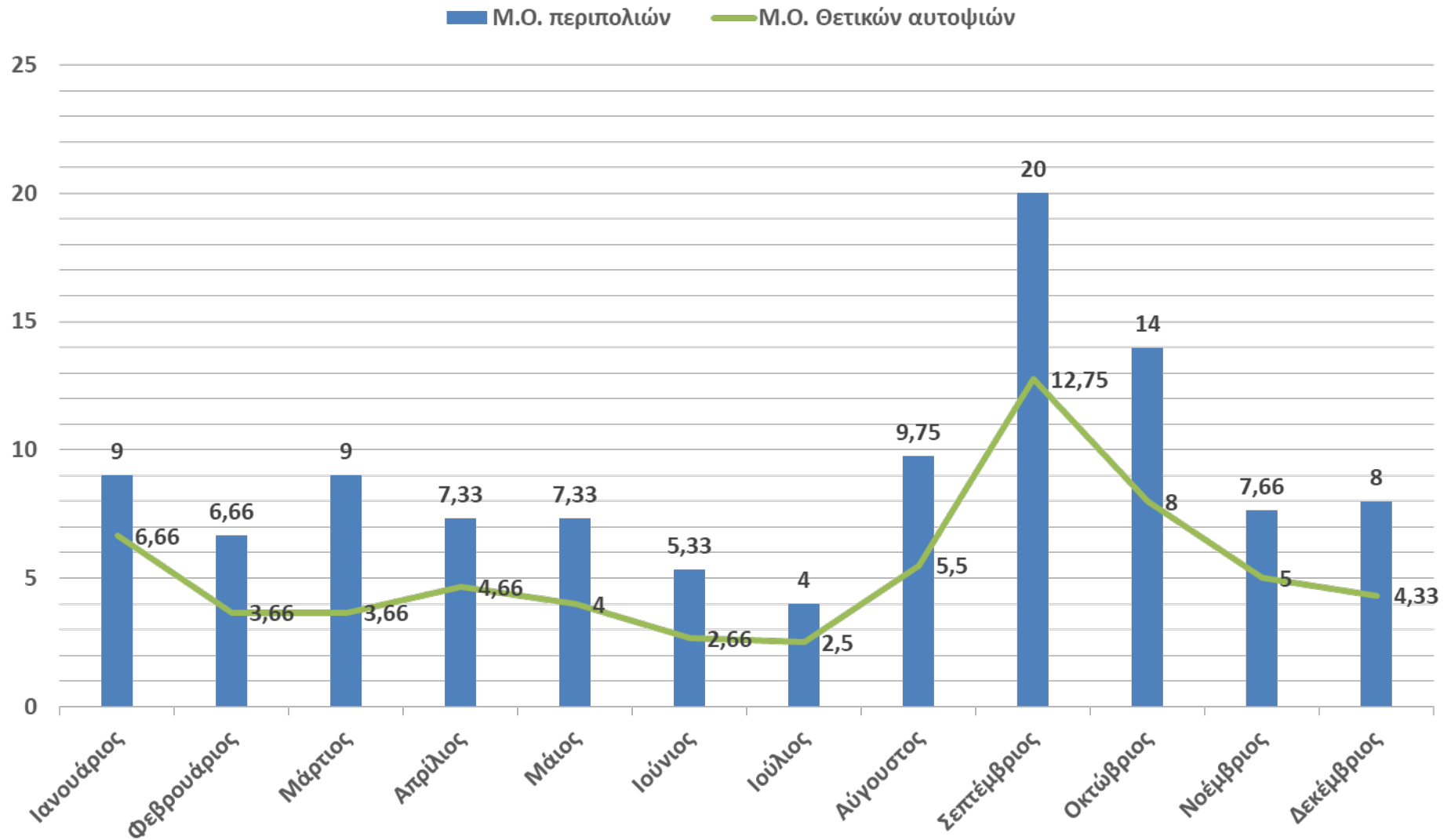

Από τα άλλα είδη:

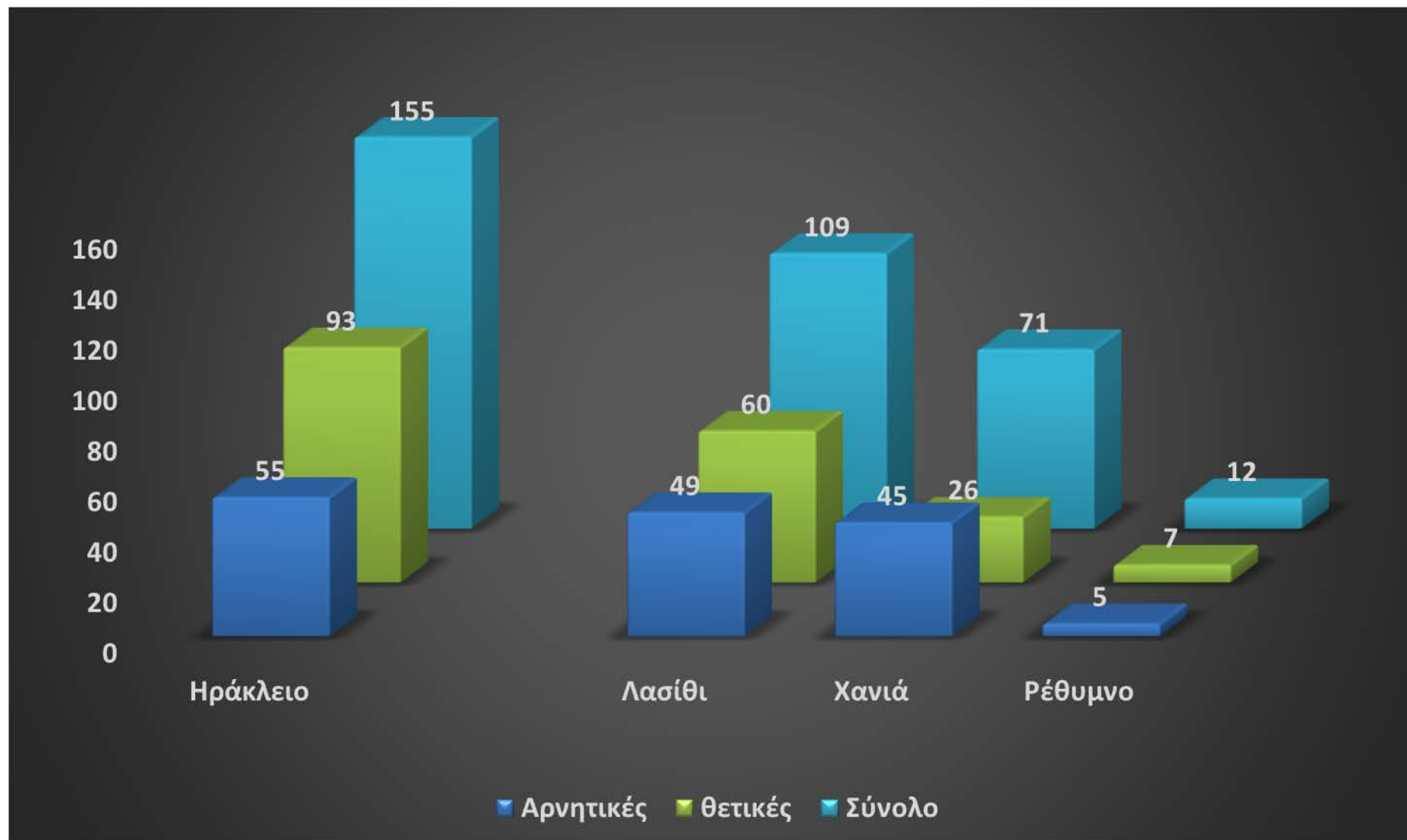

- Όπως προκύπτει από τη διαθέσιμη πληροφορία, τα ζώα που πέφτουν συνηθέστερα θύματα των δηλητηρίων είναι οι σκύλοι εργασίας, οι κυνηγετικοί και οι αδέσποτοι σκύλοι καθώς και οι γάτες.
- Επισημαίνεται ότι στην ύπαιθρο, ιδιαίτερα σε περίπτωση απουσίας κτηνοτρόφου και ηλεκτρονικής σήμανσης του ζώου, είναι συχνά δύσκολο να εξακριβωθεί εάν ο δηλητηριασμένος σκύλος έχει ιδιοκτήτη ή είναι αδέσποτος.
- Σε κάθε περίπτωση, ο αυξημένος αριθμός των δηλητηριασμένων αδέσποτων σκύλων καταδεικνύει αφενός τη νοοτροπία που οδηγεί στη δημιουργία ολοένα και περισσότερων αδέσποτων σκύλων, αλλά παράλληλα και την αδυναμία της Πολιτείας για την ουσιαστική επίλυση του προβλήματος.

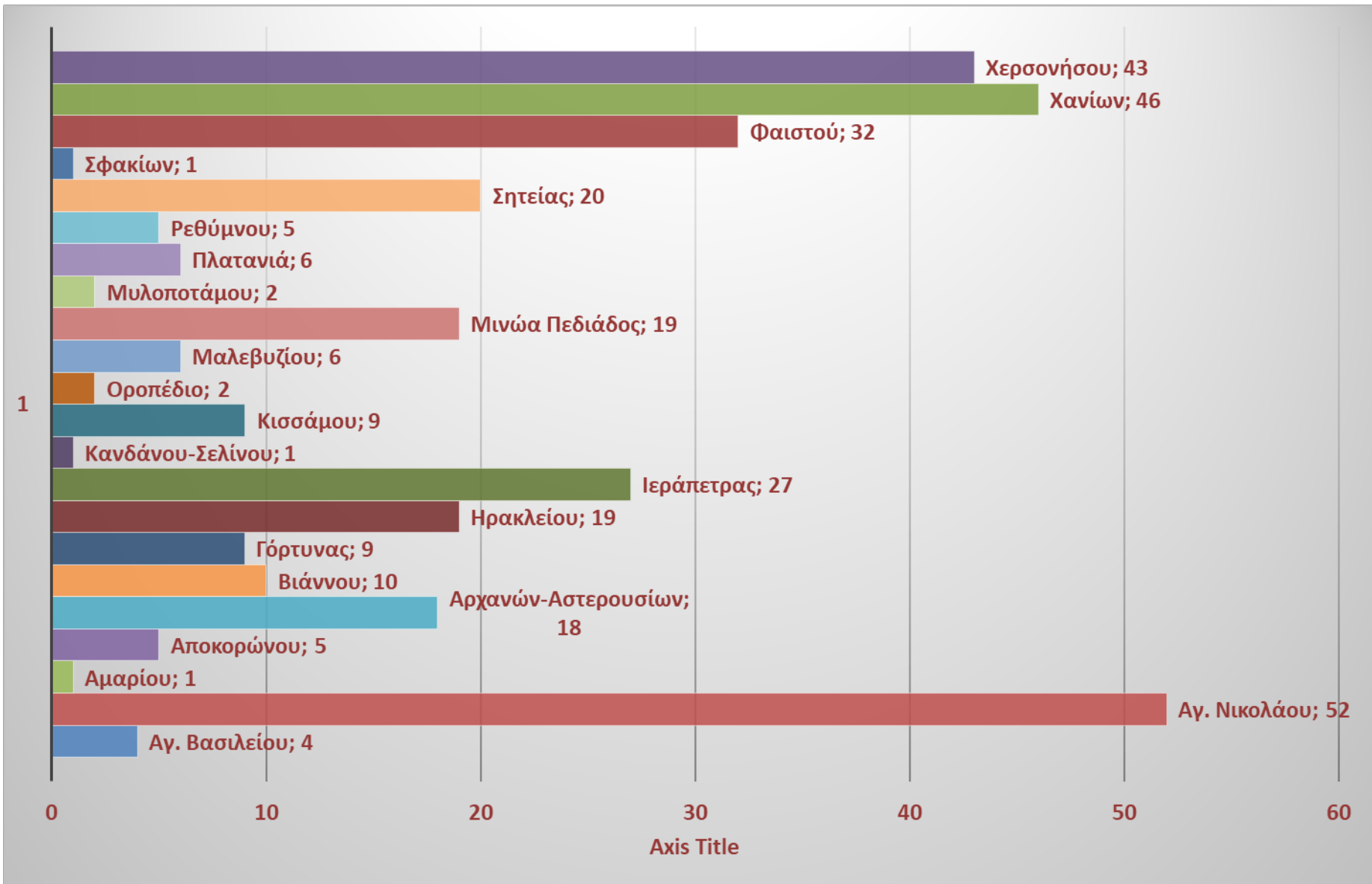
Εποχικότητα περιστατικών Κρήτη

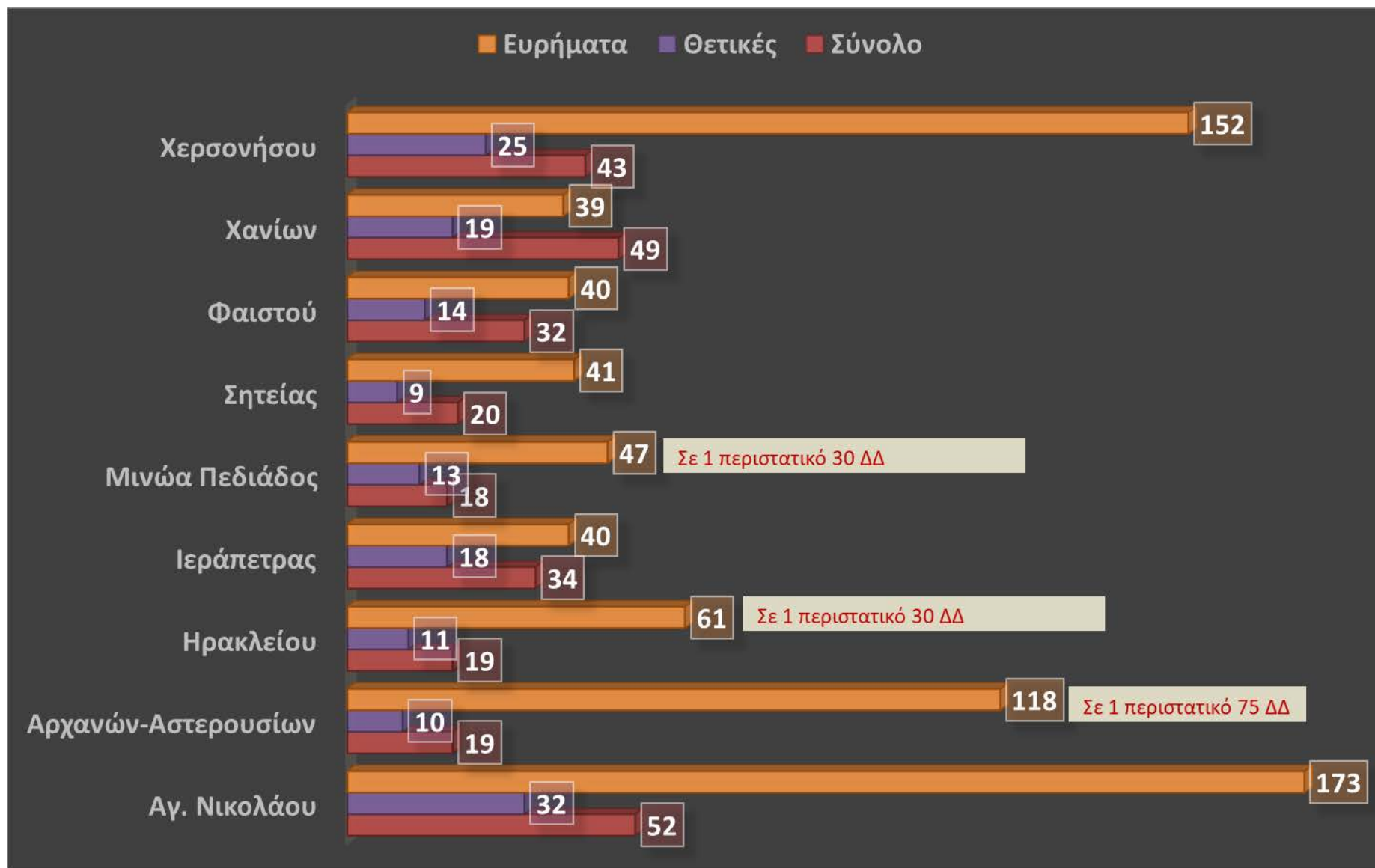
Κατανομή ευρημάτων ανά Περιφερειακή Ενότητα Κρήτης

Κατανομή περιπολιών ανά Δήμο Κρήτης

Ενδεικτικά στους πιο «καυτούς» δήμους είχαμε:

... και σε χάρτη

Περιοχές εντοπισμού δδ (όπου υπήρχε γεωδαιτική πληροφορία και για δεδομένα έως τον 8^ο του 2018)

... και σε χάρτη

Περιοχές εντοπισμού δδ (όπου υπήρχε γεωδαιτική πληροφορία και για δεδομένα έως τον 5^ο του 2019 –εκτός Δ.Κρήτη)

... και συγκριτικά

Μουσείο
Φυσικής
Ιστορίας
Κρήτης

Στην πράξη...

Περισσότερες από **920** πιθανές δηλητηριάσεις
λιγότερες,

χάρη στην

Κρητική Ομάδα Σκύλων

Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων

Πέντε επιδείξεις γνωριμίας

Παρουσιάσεις σε ημερίδες και άλλες εκδηλώσεις

Ενημέρωση σε σχολεία, Κυνηγετικούς Συλλόγους...

...εκθέσεις εθνικής εμβέλειας ...

Και με συνεισφορά στο «Χαμόγελο του Παιδιού»!

Και οι νέες αφίξεις!

Mostolilla de Jelova (Chica)

Mostanilla de Jelova (Paca)

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας